

bornými výsledky v matematice. Definičním kritériem tzv. veľmi úspešné *základní školy* je, jestliže z testovaných žáků školy bylo více než 45 % výborných, tj. žáků dosahujících úrovně 4, 5 a 6 v matematické gramotnosti. Definičním kritériem tzv. velmi úspěšného *víceletého gymnázia* je, jestliže z testovaných žáků školy bylo více než 20 % výborných, tj. žáků dosahujících nejvyšší úrovně matematické gramotnosti (úroveň 6). Ostatní školy, které na základě výsledků žáků nebyly zařazeny ani mezi méně úspěšné, ani mezi velmi úspěšné, jsou v textu označovány jako tzv. středně úspěšné školy.

Rozdíly mezi žáky z méně úspěšných a velmi úspěšných škol se částečně projevíly v množství času stráveného na internetu. Čas, který čeští žáci 9. ročníku tráví *na internetu ve škole*, je v průměru minimálně 17 minut denně, přičemž průměrný čas všech patnáctiletých v zemích OECD činí 25 minut.⁵ Pro žáky ze základních škol (ZŠ) i víceletých gymnázií (VG) platí, že podíl těch, kteří ve škole tráví na internetu alespoň nějaký čas, se snižuje s úspěšností školy, i když jsou rozdíly vzhledem k nižšímu počtu žáků v jednotlivých kategoriích statisticky nevýznamné⁶. Podíl žáků z méně úspěšných škol dosahuje dvou třetin (ZŠ i VG shodně), zatímco mezi žáky z velmi úspěšných škol je takových přibližně polovina (opět u obou druhů škol).

Sledujeme-li čas žáků strávený *na internetu mimo školu* (během všedního dne), u žáků z méně úspěšných základních škol ve srovnání s velmi úspěšnými školami pozorujeme, že je mezi nimi více těch, kteří na internetu netráví čas žádný nebo jen minimální (zdrženliví uživatelé), ale zároveň se mezi nimi objevuje také více extrémních uživatelů internetu, kteří internetu obětují denně více než 6 hodin (tabulka 1). Pro úplnou informaci uvedme, že 4 % žáků z méně úspěšných základních škol nemá doma připojení k internetu, naopak mezi žáky z velmi úspěšných škol mají internetové připojení všichni. U žáků víceletých gymnázií podobné rozdíly v podílech uživatelů nenacházíme.

Tabulka 1

Uživatelé internetu mimo školu ve všední den – podíl žáků základních škol (v %)

	Méně úspěšné ZŠ	Středně úspěšné ZŠ	Velmi úspěšné ZŠ
Zdrženliví uživatelé (0-30 min denně)	13	7	4
Extrémní uživatelé (více než 6 h denně)	14	11	8

Otázka trávení času na internetu a s ICT směřuje dále k tomu, k jakým konkrétním aktivitám žáci využívají počítač a jak se v tomto ohledu liší právě žáci z méně úspěšných a velmi úspěšných škol. Sledujeme-li *aktivity žáků na počítači mimo školu*, nacházíme **o něco větší rozdíly mezi méně úspěšnými a velmi úspěšnými víceletými gymnázii. Žáci z méně úspěšných VG se ve vyšší míře věnují např. hraní her či stahování obsahu z internetu.** Zatímco 63 % z nich hraje hry pro jednoho hráče alespoň jednou týdně, mezi žáky z velmi úspěšných škol činí tento podíl 43 %. Podobně dopadají žáci z méně úspěšných VG, co se týče hraní her online – alespoň jednou týdně se tomu věnuje 56 % z nich oproti 36 % žáků z velmi úspěšných škol. K tomu dodejme, že 22 % žáků z méně úspěšných VG nehraje online hry nikdy, přitom mezi žáky z velmi úspěšných škol takových najdeme o necelou třetinu více. Mezi žáky z méně úspěšných VG je také o zhruba 10 % vyšší podíl těch, kteří uvedli, že z internetu alespoň jednou týdně stahují hudbu, filmy, hry nebo software (oproti 83 % žáků z velmi úspěšných VG). Najdeme mezi nimi také o něco více těch, kteří denně používají sociální síť (71 %), než mezi žáky z velmi úspěšných gymnázií (61 %).

5 Vzhledem k tomu, že na otázku času stráveného ve škole na internetu žáci odpovídali v kategoriích odpovědí, není možné uvést průměrný čas přesně. Je nicméně možné určit spodní časovou hranici, neboť kategorie byly stanoveny např. 1 až 2 hodiny denně, tj. 61 až 120 minut. Průměrný čas je proto v textu označen jako minimální a lze očekávat, že skutečný čas bude vyšší.

6 Ze stejného důvodu vychází i řada dalších rozdílů prezentovaných v této analýze jako statisticky nevýznamná, přesto lze o určité míře rozdílnosti hovořit (tato skutečnost není již dále uváděna).